

ΜΠΕΤΤΥ ΣΜΙΘ

Ένα δέντρο μεγαλώνει στο Μπρούκλιν

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Οδοιπορικό στη γειτονιά

Αργά το δείλι, οι αχτίδες του ήλιου έπεφταν λοξά μες στην υγρή αυλή ενός σπιτιού του Μπρούκλιν, όπου ζούσε η Φράνσι Νόουλαν. Ο ήλιος μόλις που ζέσταινε το χαλασμένο ξύλινο φράχτη που χώριζε τις γειτονικές αυλές. Στα μάτια της Φράνσι, τούτος ο ήλιος έμοιαζε να χάνεται στο βάθος ενός πηγαδιού.

Το μοναδικό δέντρο της αυλής δεν ήταν ούτε πεύκο ούτε έλατο. Ήταν ένα απ' αυτά που συναντάς παντού: στις αυλές, στους σωρούς των σκουπιδιών... Μπορούσε ακόμα να φυτρώσει πάνω στο τσιμέντο. Μεγάλωνε πλούσιο κι ευγε-

νικό, μόνο στις απόκληρες γειτονιές. Σε κανένα άλλο μέρος. Έτσι ήταν πλασμένο: αγαπούσε τους φτωχούς.

Τέτοιο ήταν το δέντρο της αυλής της Φράνσι, που τα κλαδιά του κύκλωναν τη σιδερένια σκάλα της υπηρεσίας στο τρίτο πάτωμα όπου έμενε. Σ' αυτά τα σκαλιά καθισμένο, ένα εντεκάχρονο κοριτσάκι μπορούσε εύκολα να φανταστεί πως ζούσε πάνω στο δέντρο. Αυτό ακριβώς φανταζόταν και η Φράνσι τα καλοκαιρινά σαββατόβραδα.

Για τη Φράνσι, το Σάββατο άρχιζε με την επίσκεψη στον παλιατζή. Μαζί με τον αδελφό της τον Νίλι, όπως όλα τα παιδιά στο Μπρούκλιν, μάζευαν κουρέλια, χαρτιά, σιδερικά, λάστιχα και καθετί, τα σώριαζαν στο βάθος του υπόγειου ή και κάτω από τα κρεβάτια τους, μέσα σε καλοκλεισμένα κουτιά. Αυτό το Σάββατο, λίγο μετά τις εννιά, η Φράνσι και ο Νίλι έβαλαν την πράματεια τους σε ένα σακί και, κρατώντας από μια άκρη ο καθένας, το έσερναν σε όλο το δρόμο ως το παλιατζίδικο του Κάρνι.

Το μαγαζί αυτό ήταν ένα σκοτεινό ερείπιο που χρησίμευε κάποτε για στάβλος. Ο Κάρνι, μόλις

είδε τη Φράνσι και τον αδελφό της, έτρεξε, άρπαξε το τσουβάλι, το άδειασε κάτω και σώριασε τα κουρέλια πάνω στην πλάστιγγα. Η Φράνσι γούρλωνε τα μάτια της για να ξεχωρίσει τι γινόταν μέσα σε τούτο το σκοτάδι. Ο αέρας μύριζε μούχλα και βρεγμένα κουρέλια. Με τα πρησμένα του μάτια, ο Κάρνι παρακολουθούσε τη βελόνα της πλάστιγγας. Ύστερα είπε ξερά τι έδινε. Η Φράνσι, ξέροντας ότι δε σήκωνε παζάρια, συμφώνησε με μια βουβή κίνηση. Έτρεξε στον αδελφό της.

— Τριάντα δύο σεντς η είσπραξη, του είπε.

Τα μοίρασε προσεκτικά στα τρία.

— Δεκάξι για τον κουμπαρά.

Ήταν κανόνας. Τα μισά από οποιαδήποτε είσπραξη πήγαιναν στον τενεκεδένιο κουμπαρά, που ήταν καρφωμένος στο βάθος ενός συρταριού.

— Οχτώ σεντς για σένα και οχτώ για μένα.

Η Φράνσι έδεσε στο μαντίλι της τα λεφτά του κουμπαρά και κοίταξε τα σεντς της ευτυχισμένη στη σκέψη πως μπορούσε να τα κάνει ό,τι ήθελε.

Ο Νίλι έκανε ρολό το σακί, το έβαλε παραμά-

σχαλα και μπήκε στο μαγαζί του Τσάρλι. Η Φράνσι τον ακολούθησε. Το μαγαζί του Τσάρλι με την ταμπέλα *Η Φτηνή Αγορά* πούλαγε ζαχαρωτά και λαχνούς. Βρισκόταν δίπλα στου Κάρνι και η μεγάλη του πελατεία ήταν οι μικροί παλιατζήδες. Εκεί μέσα έμπαιναν μόνο αγόρια. Έτσι, η Φράνσι τον περίμενε στην πόρτα.

Η Φτηνή Αγορά του Τσάρλι δεν ήταν καθόλου φτηνή. Με δύο σεντς σε άφηνε να διαλέξεις ένα λαχνό. Η Φράνσι είδε τον Νίλι να διαλέγει ένα φακελάκι και να βγάζει ένα λαχνό σχεδόν μαύρο από τα χιλιάδες βρόμικα δάχτυλα που τον είχαν πιάσει. Είκοσι έξι! Με μια τρελή λαχτάρα, κόλλησε τα μάτια της στο ταμπλό. Ο αδελφός της είχε κερδίσει ένα καθαριστικό για πένες.

— Το δώρο ή караμέλες; ρώτησε ο Τσάρλι.

— Καραμέλες! Θέλει και ρώτημα;

Η Φράνσι έφυγε και πήρε τη λεωφόρο Μανχάταν περπατώντας αργά και διαβάζοντας δυνατά, για να περνά η ώρα, τα ονόματα των δρόμων στις γωνιές. Κατευθύνθηκε προς το Μπροντγουέι.

Όταν γύρισε στο σπίτι της, ήταν μεσημέρι πια. Ύστερα από λίγο έφτασε και η μητέρα της με

τον κουβά και τη σκούπα. Τα πέταξε σε μια γωνιά με θόρυβο. Τούτος ο βρόντος ήταν το σημάδι πως τέλειωσε η βδομάδα και δε θα τα ξανάγγιζε πριν να έρθει η Δευτέρα.

Η Κέιτ ήταν είκοσι εννιά χρονών. Η καταγωγή της ήταν από την Αυστρία. Είχε όμορφα μαλλιά, ωραία καστανά μάτια και γρήγορες εκφραστικές κινήσεις. Ήταν θυρωρός και έκανε την παραδουλεύτρα σε τρία διαμερίσματα ενοικιαστών. Ποιος θα μπορούσε να πιστέψει πως αυτή η γυναίκα σφουγγάριζε πατώματα για να θρέψει τέσσερα στόματα; «Μα τι άλλο θέλατε να κάνει με τέτοιο άντρα που έχει;» σχολίαζαν όλοι. Παραδέχονταν πως, απ' όλες τις άλλες απόψεις, ο Τζόνι Νόουλαν ήταν λεβεντόπαιδο, αξιαγάπητος και πολύ ανώτερος από κάθε άλλον της γειτονιάς, αλλά, δυστυχώς, έπινε. Αυτό έλεγαν όλοι, και ήταν αλήθεια.

Η Φράνσι έριξε μπροστά στη μητέρα της τα δεκάξι σεντς στον κουμπαρά. Ύστερα ετοιμάστηκε να φύγει για τα ψώνια.

— Να πάρεις ένα τέταρτο σικαλένιο ψωμί από τον Εβραίο. Πρόσεξε να είναι φρέσκο! Ύστε-

ρα πέρασε από του Ζαουερβάιν και πάρε δέκα σεντς γλώσσα.

Στάθηκε για μια στιγμή και συνέχισε:

— Σκέφτομαι αν είναι φρόνιμο να δώσουμε δέκα σεντς για γλυκά ή να τα ρίξουμε καλύτερα στον κουμπαρά.

— Μαμά, είναι Σάββατο. Όλη τη βδομάδα μάς έλεγες πως το Σάββατο θα έχουμε γλυκό.

— Καλά, καλά, μην κάνεις έτσι, αγόρασε και γλυκά.

Εκείνο το Σάββατο, η Φράνσι, ο Νίλι και η μητέρα έφαγαν μια χαρά. Μια χοντρή φέτα γλώσσα ο καθένας, δύο φέτες από το ευωδιαστό σικαλένιο ψωμί, αλειμμένες με βούτυρο, κι από ένα γλυκό.

Όταν τελείωσε το φαγητό, η Φράνσι ετοιμάστηκε να πάει στου Λόσερ να αγοράσει μπαγιάτικο ψωμί για τρεις ημέρες. Τα εργοστάσια Λόσερ προμήθευαν όλα τα αρτοπωλεία της γειτονιάς. Ο Λόσερ ξαναγόραζε το μπαγιάτικο που τους περίσσευε και το πουλούσε μισοτιμής στη φτωχολογιά. Οι πελάτες περνούσαν το καρβέλι κάτω από τη μασχάλη τους και γύριζαν για το σπίτι,

χωρίς να ντρέπονται που έτσι έδειχναν σε όλο τον κόσμο τη φτώχεια τους.

Η Φράνσι πήρε μαζί της μια μεγάλη χάρτινη σακούλα. Σαν έφτασε στον πάγκο, φώναξε με δυνατή φωνή:

— Ψωμί! Θέλω ψωμί!

Μια μεγαλοκοπέλα την έσπρωξε και τη ρώτησε για ποια περνούσε τον εαυτό της.

— Δε σ' ενδιαφέρει, της απάντησε η Φράνσι. Θέλω έξι καρβέλια και μια πουτίγκα όχι πολύ τριμμένη.

Κρατούσε γερά, επέμενε και φώναζε.

Ο ψωμάς εντυπωσιασμένος, χωρίς αμφιβολία, από το δυναμισμό της, έσπρωξε μπροστά της έξι καρβέλια και μια πουτίγκα και πήρε τα είκοσι σεντς. Ανοίγοντας δρόμο μέσα από τον κόσμο για την πόρτα, της έπεσε ένα καρβέλι. Τρόμαξε να το μαζέψει μέσα στο στριμωξίδι, που δεν την άφηνε ούτε να σκύψει. Σαν βγήκε, κάθισε στο πεζοδρόμιο για να τακτοποιήσει τα ψωμιά και την πουτίγκα. Ύστερα τράβηξε για το σπίτι, χωρίς να ρίξει ούτε ματιά πίσω της.

Το σπίτι ήταν άδειο. Η μητέρα της είχε πάει

στη θεία Σίσι. Θα πήγαιναν μαζί σε ένα θεατρικό έργο με είσοδο είκοσι σεντς. Η Φράνσι τακτοποίησε τα ψωμιά και την πουτίγκα, δίπλωσε με φροντίδα τη σακούλα για να τη χρησιμοποιήσει πάλι και μπήκε στη στενή και δίχως παράθυρο καμαρούλα της, που μοιράζονταν με τον Νίλι.

Ήταν δύο η ώρα. Η βιβλιοθηκάριος θα είχε γυρίσει από το φαγητό της. Με μια προκαταβολική γεύση χαράς που θα ένιωθε από το διάβασμα ενός καινούριου βιβλίου, γύρισε πίσω και τράβηξε για τη βιβλιοθήκη.

Ένα δέντρο μεγαλώνει στο Μπρούκλιν

Σε μια φτωχογειτονιά του Μπρούκλιν φυτρώνει ένα δέντρο που βάζει τα δυνατά του να κερδίσει λίγο ουρανό. Μεγαλώνει ακόμα και στο τοιμέντο, χωρίς ήλιο, χωρίς νερό, ίσως και χωρίς χώμα. Μεγαλώνει πλούσιο και ευγενικό μόνο στις απόκληρες γειτονιές. Σε κανένα άλλο μέρος. Έτσι είναι πλάσμενο: να αγαπάει τους φτωχούς. Μοιάζει με την εντεκάχρονη Φράνσι, που μεγαλώνει μαζί με την οικογένειά της στο Μπρούκλιν και προσπαθεί να χαρεί την κάθε μέρα, αντιμετωπίζοντας όλα τα προβλήματα.

Η μητέρα της ξενοδολεύει, ο πατέρας της ταλανίζεται από την ανεργία. Και ο Νίλι, ο μικρός της αδελφός, προσπαθεί να εκπληρώσει τα όνειρα που κάνει γι' αυτόν η μητέρα του: να σπουδάσει και να γίνει κάποια μέρα σπουδαίος γιατρός...

www.minoas.gr

9 786180 218015
ISBN 978-618-02-1801-5

ΚΩΔ. 16664